

Virkning angaar, som jeg lige omtalte i Begyndelsen af min Tale, ønsker jeg kun at sige et Par Ord. Lovforslaget betyder i den foreliggende Skikkelse en betydelig Besparelse for Statskassen. En Oversigt over den forventede finansielle Virkning findes i Bilag 3. Den Beregning, som ligger til Grund for denne Opstilling, hviler ikke paa tænkte Muligheder, men paa Realiteter i Form af Skoleregnskaber og alle de positive Oplysninger, som Ministeriet har været i Stand til at indbente. Driftsgarantien er beregnet at ville koste Staten 65 000 Kr. aarlig, og selv om dette Beløb nok vil blive noget forøget med forskellige Udgifter til Instrumentmateriel, bedre Læreruddannelse o. s. v., vil det dog neppe overstige 75 000 Kr. Det vil altsaa ses, at det er en virkelig betydelig Besparelse for Staten sammenholdt med de senere Aars Udgifter, som findes opført i Bemærkningerne til Lovforslaget. Det fremgaar deraf, at der udover det ved Loven fastsatte Beløb paa 54 000 Kr. i Finansaarene 1917—18 til 1920—21 er ydet Tilskud fra godt og vel 13 000 Kr. til over 63 000 Kr. — det sidste Tal er naturligvis stærkt præget af Krigstiden, men ved en Fortsættelse af den gældende Ordning maatte man dog paaregne at naa op til Udgifter, der ikke laa langt under 100 000 Kr. Det vil altsaa ses, at man, naar man begrænser Tilskuddet til allerhøjst 75 000 Kr., dog virkelig opnaar, som jeg nævnte, en betydelig Besparelse for Staten.

Fra alle Sider i det andet høje Ting erkendte man Nødvendigheden af en Ændring i de bestaaende Forhold, og jeg tør vist ogsaa tilføje, at selv om der under Behandlingen ikke var Enighed om alle Enkeltheder, var man dog enig med mig i, at Lovforslaget er en stor Forbedring af de bestaaende Forhold, hvilket bl. a. fremgaar af Udvalgsbetænkningen, der begynder med en Udtalelse om, at der i Udvalget har været Enighed om at fremme Lovforslaget, og det fremgaar efter min Mening ogsaa af den Kendsgerning, at Lovforslaget til sidst blev enstemmigt vedtaget.

Foruden de Ændringsforslag fra Udvalgets Side, som jeg her har nævnt, blev der under Behandlingen i Landstinget af to Mindretal stillet Ændringsforslag, som jeg for mit Vedkommende ikke kunde tiltræde. Ud fra de Betragtninger, jeg har tilladt mig at gøre gældende, maatte jeg modsætte mig saavel det fra radikal Side stillede Ændringsforslag, der gik ud paa en Reduktion af Skolernes Antal til to, altsaa langt ud over det her foreslaaede. Jeg maatte ogsaa modsætte mig det fra socialdemokratisk Side stillede For-

slag om at sidestille Skolen i Aalborg med Skolerne i Nordby og paa Bogø, hvad Skibsførerafdelingen angaar. Jeg føler mig nemlig overbevist om, at dette Ønskes Opfyldelse vil have vidtrækkende Konsekvenser, som vil forrykke hele Grundlaget for Loven og derved utvivlsomt bevirke, at Hovedformaalet med den ikke opnaas.

Naar jeg har tilladt mig ret udførligt at gøre Rede for Lovforslaget, er det for derigennem at yde mit Bidrag til, at man maaske kunde undgaa Udvalgsbehandling. Loven skulde jo gerne træde i Kraft den 1. April, og det vil medføre Ulemper, bl. a. ogsaa for Skolerne, hvis det ikke lykkes. Men hvad enten nu Haabet om at undgaa en Udvalgsbehandling gaar i Opfyldelse eller ej, vil jeg med disse Ord anbefale Lovforslaget til det høje Tings ikke blot Velvillie, men ogsaa efter Omstændighederne meget hurtige Behandling.

Tango: Efter den udførlige Motivering, som den højtærede Minister har givet af Lovforslaget, skal jeg ikke gaa stærkt i Detailler, men nøjes med forholdsvis kort at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse. Dets to Hovedformaal, nemlig en bedre Ordning af Lærerforholdene og en for Statskassen billigere Ordning af hele Navigationsundervisningen, vil efter min Mening ske Fyldest, ligesom de Ændringer, der er vedtaget i det andet Ting, maa betragtes som væsentlige Forbedringer.

Jeg skal indskrænke mig til at omtale det Punkt i Lovforslaget, der i det andet Ting mest har givet Anledning til Diskussion, og som sikkert ogsaa her væsentligst vil samle Opmærksomheden om sig. Det er Bestemmelsen i § 24, der fastslaar, hvor mange Skoler der fremtidig skal være. Denne Bestemmelse ændrer jo paa mange Punkter det bestaaende Forhold paa en Maade, som ikke fra alle Sider kan hilses med Tilfredshed. Jeg tænker navnlig paa Bestemmelsen om, at fremtidig skal Skibsførereksamen kun kunne tages ved 4 Skoler, medens i alt Fald to, hvor man hidtil har kunnet tage den, gaar ud. Jeg maa tilstaa, at den Begrundelse, den højtærede Minister har for Bestemmelsen, i og for sig er vanskelig sagligt at komme udenom. Det er en Kendsgerning, at der i Virkeligheden kun er Elever til de 4 Skoler, og for saa vidt er Sagen godt nok i Orden, men det er ogsaa en Kendsgerning, at det er af overordentlig stor Betydning for de Byer, hvis Skoler hidtil har haft denne anden Afdeling, ja, for en enkelt af dem kan det maaske blive skæbnesvangert. I